

ПРОЈЕКАТ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРЕВЕНТИВНО-ЕДУКАТИВНЕ КАМПАЊЕ ЗА ВОЗАЧЕ ТРАКТОРА И ОСТАЛИХ
ПОЉОПРИВРЕДНИХ МАШИНА

"ОСВЈЕТЛАЈ ОБРАЗ ДОМАЋИНЕ - ОЗНАЧИ ТРАКТОР ЖУТИМ РОТАЦИОНИМ СВЈЕТЛОМ"

кампања, март - 2014. година

1. УВОД

Возачи трактора спадају у ризичну категорију учесника у саобраћају, и према њима се потребно односити са посебном пажњом.

Низ фактора, се може употријебити у циљу дефинисања возача трактора као ризичне групе учесника у саобраћају. Наиме трактор, као возило има другачије перформансе у односу на садашње стање путничких возила као возила, која су највише заступљена и у већини случајева служе као орјентир за поређење међу возачима.

Трактори, су возила која својим конструктивним и другим елементима намијењена за рад, и у малој мјери су прилагођени условима пута са савременим коловозним застором. Брзина, заштита возача од буке, временских непогода и посљедица саобраћајних незгода, су оне величине које трактори не посједују у довољној мјери у којој их посједују путничка возила. Ипак, и трактор и возачи трактора морају да се крећу у сасвим другим околностима, у односу на које су трактори пројектовани. Морају да се крећу, слободно се може рећи средином којој не припадају.

У свим овим околностима, возачи трактора су ти који имају улогу баланса између свих претходно наведених околности, и они су у лошијем положају у односу на возаче путничких возила у више аспеката, а можда и у најважнијем аспект - безбједност возача.

У претходном периоду, постоји тренд смањивања саобраћајних незгода са погинулим возачима трактора о радних машина. Наиме према подацима Министарства унутрашњих послова Републике Српске у 2012. години погинуло је пет возача трактора или радних машина, а у 2013. години тај број је смањен и погинуо је само један возач.

У задњих шест година у овим саобраћајним незгодама 46 лица је смртно страдало, а 48 лица је претрпило тешке тјелесне повреде.

Треба напоменути да поред возача трактора или радних машина често настрадају и путници који се превозе у њима, као и возачи и путници возила која се сударе са трактором.

Обзиром на високо учешће трактора и радних машина у саобраћајним незгода са најтежим посљедицама неопходно је провести превентивну кампању која има за циљ да се возачима трактора укаже на најчешће узроке незгода (превоз лица трактором, превоз терета на приколици, неосвијетљеност трактора и слично).

Прописима из области безбједности саобраћаја утврђене су следеће норме:

- трактор заустављен на путу мора бити прописно обиљежен (знак се поставља ван насеља на удаљености од 50 м, а у насељу најмање 10 м),
- на трактору током вожње на јавном путу мора бити упаљено жуто ротационо свјетло,
- није дозвољен превоз лица у кабини и на спољашњим дијеловима кабине,
- дозвољен је превоз до пет лица која су старија од 15 година на тракторској приколици, а три лица на приколици коју вуче мотокултиватор,
- трактором може управљати пунољетно лице које посједује возачку дозволу или лице које је положило испит из познавања прописа из безбједности саобраћаја,
- радна машина и мотокултиватор у саобраћају на путу морају имати на предњој страни укључена оборена свјетла за освјетљавање пута, а на задњој страни позициона свјетла и катадиоптер,
- радна машина и мотокултиватор морају имати прописана стоп-свјетла која су повезана са уређајем за заустављање.

Најчешћи пропусти возача трактора и недостаци неопходне опреме и уређаја: неисправни уређаји за освјетљавање пута, означавање возила и давање свјетлосних знакова, вожња без жутог ротационог свјетла, превоз лица на истуреним дијеловима кабине трактора и радне машине, превоз терета веће масе од дозвољене, радње возилом у саобраћају (укључивање на јавни пут, искључивање са јавног пута), наношење земље и блата на коловоз.

2. СУБЈЕКТИ УКЉУЧЕНИ У РЕАЛИЗАЦИЈУ КАМПАЊЕ

Субјекти укључени у реализацију кампање и одговорне особе:

	Назив субјекта:	Одговорна особа
1	Министарство саобраћаја и веза Републике Српске	Наташа Костић;
2	Министарство унутрашњих послова Републике Српске	Горан Шмитран;
3	Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде	Бојан Кецман;
4	Агенција за безбједност саобраћаја Републике Српске	Милија Радовић;
5	Ауто мото савез Републике Српске	Јелица Лубура;
6	Јединице локалне самоуправе	Начелници надлежних одјељења

3. ПОЗАДИНА КАМПАЊЕ

Кампања „Освјетлај образ домаћине, означи трактор жутим ротационим свјетлом“ за 2014. годину представља наставак кампање која је први пут покренута у марту 2013. године под слоганом **"Добар домаћин - безбједан тракториста"**.

У току кампање проведене у марту 2013. године реализоване су сљедеће активности:

- Агенција за безбједност саобраћаја уз пропратно писмо доставила је свим јединицама локалне самоуправе, радио и телевизијским станицама радио џингл и видео спот за кампању.
- Полицијски службеници МУП Републике Српске у оквиру својих редовних послова вршили су појачану контролу учешћа трактора у саобраћају (провјеру права на управљање, коришћење жутог ротационог свјетла, упућивање на ванредни технички преглед у случају сумње у техничку исправност, превоз лица, превоз терета).
- Министарство саобраћаја и веза вршило је надзор над радом станица техничког прегледа у погледу контроле исправности трактора и радних машина.
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске у оквиру ове кампање учествовали су кроз најаве кампање у медијима и на Савјетовању пољопривредника 01. марта у Градишци.
- Ауто-мото савез Републике Српске оштампао је је 5 000 летака и преко својих Ауто-мото друштава дистрибуирао по приградским и сеоским срединама на погодним локацијама као што су трговине, пољопривредне апотеке, задруге и слично, као и директно возачима трактора и осталих пољопривредних машина. АМС РС финансирао је набавку жутих ротационих свјетала која су подјељена возачима трактора.
- Ову медијску кампању подржало је преко 15 локалних радио станица, као и неколико телевизијских станица и дневних новина широм Републике Српске.
- Кампања је пропраћена на интернет страници Агенције за безбједност саобраћаја Републике Српске, интернет страницама укључених субјеката, као и на бројним другим интернет страницама
- Представници Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Министарства унутрашњих послова, Агенције за безбједност саобраћаја и Ауто-мото савез Републике Српске у оквиру кампање посјетили су 28.02.2013. године Доње Подградце, код Градишке. На имању предсједника Удружења воћара Републике Српске Драгоја Дојчиновића, разговарано је са мјештанима села о значају безбједног управљања трактором у саобраћају. Мјештанима који посједују тракторе подијељена су жута ротациона свјетла, као и едукативни леци.
- Директор Агенције за безбједност саобраћаја Републике Српске заједно са представницима Административне службе општине Зворник 01. марта 2013. године у оквиру кампање посјетили су Челапек, код Зворника.

4. ЕЛЕМЕНТИ КАМПАЊЕ

Елементи из којих се састоји кампања **„Освјетлај образ домаћине, означи трактор жутим ротационим свјетлом“** су:

1. Циљ кампање

Кампања има за циљ да укаже возачима на најчешће узроке настанка саобраћајних незгода са учешћем трактора и значај досљедног поштовања прописа.

Циљ кампање **„Освјетлај образ, домаћине, означи трактор жутим ротационим свјетлом“** је повећање нивоа безбједности саобраћаја у Републици Српској кроз повећање безбједности трактора и радних машина, како на јавном путу, тако и у току вршења радова.

Кампањом се жели утицати на промјену ставова код возача трактора и радних машина везано за техничку исправност, коришћење жутог ротационог свјетла, превоз лица у трактору, превоз терета и слично. Реализацијом ове кампање очекује се повећање техничке исправности уређаја на тракторима битних за безбједност саобраћаја, веће учешће трактора који користе жуто ротационо свјетло, боље поштовање прописа везано за превоз лица и терета, чиме би дошло до смањења броја саобраћајних незгода са учешћем трактора и радних машина.

Овај циљ може се достићи само мултидисциплинарним приступом, на првом месту едукацијом и примијењеним адекватним решењима.

2. Популација (циљна група)

Основна популација, тј. циљна група кампање су возачи трактора и других пољопривредних машина.

- Возачи трактора и других пољопривредних машина повећаном пажњом и подржавањем прописа из области безбједности саобраћаја могу значајно допринети повећању безбедности возача као и лица која се превозе у њима.

3. Порука кампање

Порука кампање биће усмјерена возачима трактора и других пољопривредних машина као примарној циљној групи. Тон поруке биће саветодаван, добронамеран и позитиван, са циљем да возачи трактора и других пољопривредних машина схвате своју рањивост, односно прихвате и примијене понашање и технике које ће им омогућити да остану безбједни на путу.

Порука ове кампање је:

„Освјетлај образ домаћине, означи трактор жутим ротационим свјетлом“

4. Средство преношења поруке

Кампања „„Освјетлај образ, домаћине, означи трактор жутим ротационим свјетлом“ преносиће се средствима масовне комуникације, укључујући телевизију, радио, штампане материјале и интернет.

Штампани материјал:

- летак (креиран од стране Академије умјетности)
- плакат (креиран од стране Академије умјетности)

Аудио-визуелне поруке – ТВ спот:

- видео спот са анимацијом по узору на летак креиран од Академије умјетности

Аудио порука:

- радио џингл креиран од Академије ликовне умјетности

Остали промотивни материјал:

- жута ротациона свијетла

5. Период извођења кампање

Предвиђено је да се кампања спроведе у периоду од 20. до 31. марта 2014. године.

6. Подршка кампање

У подршку кампањи поред наведених субјеката треба укључити и личности из политичког и јавног живота Републике Српске (Министра министарства пољопривреде), као и пољопривредних удружења, задруга и др.

Значајан фактор за добар проток информација између субјеката укључених у кампању и циљне групе представљају медији.

Подршка медија обухвата:

- учестало емитовање промотивног спота
- учестало емитовање промотивноградио џингла
- прављење репортажа и извештаја о овој теми,
- емитовање специјалних радио и ТВ емисија на ову тему,
- прављење новинских чланака и извештаја на тему кампање, итд.

5. РЕАЛИЗАЦИЈА КАМПАЊЕ

У току наведене кампање субјекти укључени у реализацију ће одрадити следеће:

- Министарство саобраћаја и веза Републике Српске вршиће надзор над радом станица техничког прегледа у погледу контроле исправности трактора и радних машина, учествоваће у електронским и писаним средствима информисања која ће пропратити кампању, кампања ће бити пропраћена и на веб страни МСив РС.
- Полицијски службеници МУП Републике Српске у оквиру својих редовних послова вршиће појачану контролу учешћа трактора у саобраћају (провјеру права на управљање, коришћење жутог ротационог свјетла, упућивање на ванредни технички преглед у случају сумње у техничку исправност, превоз лица, превоз терета), учествоваће у електронским и писаним средствима информисања која ће пропратити кампању, кампања ће бити пропраћена и на веб страни МУП РС. Представници министарства заједно са осталим представницима субјеката задужених за реализацију кампање посјетиће 20.03.2014. године пољопривредна добра на територији Града Бијељине.
- Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске у оквиру ове кампање учествоваће у електронским и писаним средствима информисања која ће пропратити кампању, кампања ће бити пропраћена и на веб страни МПВШ РС. Представници министарства заједно са осталим представницима субјеката задужених за реализацију кампање посјетиће 20.03.2014. године пољопривредна добра на територији Града Бијељине.
- Агенција за безбједност саобраћаја ће припремити план кампање и уз пропратно писмо доставити свим јединицама локалне самоуправе, радио и телевизијским станицама радио џингл и видео спот за кампању, учествоваће у електронским и писаним средствима информисања која ће пропратити кампању, кампања ће бити пропраћена и на веб страни АБС РС. Агенција ће по завршетку кампање сачинити детаљан извјештај о реализацији. Представници Агенције заједно са осталим представницима субјеката задужених за реализацију кампање посјетиће 20.03.2014. године пољопривредна добра на територији Града Бијељине.
- Ауто-мото савез Републике Српске ће финансирати израду летка, плаката, и радио џинглова А-тиму, Академије умјетности. АМС РС финансираће штампање 3000 летака и 100 плаката. Преко ауто мото друштава вршиће се подјела летака и постављање плаката на мјестима погодним за плакатирање на подручју Републике Српске. АМС РС финансираће набавку жутих ротационих свјетала која ће бити подјељена возачима трактора. Представници АМС РС и ауто мото друштава учествоваће у електронским и писаним средствима информисања која ће пропратити кампању. Кампања ће бити пропраћена и на веб страни АМС РС. Учесници у саобраћају биће информисани о кампањи у свакодневним информисањима о стању и проходности путева у медијима, од стране ИНФО –центра АМС РС, од почетка до краја кампање. Представници Ауто-мото савеза заједно са осталим представницима субјеката задужених за реализацију кампање посјетиће 20.03.2014. године пољопривредна добра на територији Града Бијељине .
- Јединице локалне самоуправе у складу са својим могућностима ће кроз различите видове пропратити наведену кампању.